

Täysistunto

Torstai 17.2.2022 klo 16.00—20.05

6. Lakialoite laiksi kuluttajansuojalain 7 luvun muuttamisesta

Lakialoite LA 6/2022 vp Arto Satonen kok ym.

Lähetekeskustelu

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään talousvaliokuntaan.

Lähetekeskusteluun varataan enintään 30 minuuttia. Asian käsittelyssä noudatetaan aikataulutettujen asioiden osalta sovittuja menettelytapoja.

Avaan keskustelun. — Esittelypuheenvuoro edustaja Satonen, olkaa hyvä.

Keskustelu

18.33 **Arto Satonen kok** (esittelypuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä lakialoitteessa esitetään vakuudettomien kulutusluottojen eli niin sanottujen pikavippien markkinointikieltoa. Suomessa on tällä hetkellä lähes 400 000 ihmistä, joilla on maksuhäiriömerkintä. Pikavipit eivät toki ole näihin ainoastaan syy, mutta ne ovat merkittävä syy. Korkeat vuosikorot ja järjestelypalkkiot nostavat pikavippien kustannukset hyvin korkeiksi. Väliaikaisesti on ollut voimassa pikavippien suoramarkkinointikielto ja 10 prosentin korkokatto 1.7.2020—30.9.2021, mutta tällä hetkellä nämä eivät siis ole voimassa.

Tausta on se, että olen jo aiemmin tehnyt tästä lakialoitteen, jolla on ollut eduskunnassa erittäin laaja kannatus. Toivon, että kun asia on nyt oikeusministeriön työryhmän käsittelyssä, se tulee sieltä siinä muodossa, että tämä suoramarkkinointikielto tulee pysyväksi, ja tällä aloitteella haluan tätä asiaa vahvistaa, kuten myös ne kymmenet allekirjoittajat kuudesta eri eduskuntaryhmästä, jotka tämän lakialoitteen ovat allekirjoittaneet.

On myös hyvä, että valmistelussa on positiivinen luottorekisteri, mutta sekin vielä puuttuu.

Suoramarkkinointikiellon tarkoituksena on ennen kaikkea se, että heräteostokset jäävät tekemättä, koska usein tällainen velkakierre lähtee liikkeelle nimenomaan yhdestä harkitsemattomasta pikavipistä ja siitä seuraa toinen, siitä kolmas ja sen jälkeen sitten ollaan kierteessä. Erityisesti nuorilla mutta myös kaikilla muillakin iästä riippumatta tässä on ollut haasteita. Tämä heräteostoksen estäminen on siis tässä keskeisenä syynä.

Hollannissa tämä pikavippien markkinointi on kielletty, ja sitä valvoo siellä paikallinen finanssivalvonta. Sitä samaa esitetään tässä lakialoitteessa, että Finanssivalvonta olisi se viranomainen, joka saa määritellä, millaiset luottotuotteet ovat kuluttajan kannalta niin korkeariskisiä, että niitä ei saisi markkinoida suoraan kuluttajalle.

Aloitteessa esitetään siis lisäystä kuluttajansuojalain 7 lukuun. Sinne esitetään uutta 8 a §:ää. Toivon, että lakialoite saa arvoisensa käsitellyn talousvaliokunnassa.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 11/2022 vp

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia esittelystä. — Edustaja Kiuru, Pauli, olkaa hyvä.

18.36 Pauli Kiuru kok: Arvoisa herra puhemies! Kiitos edustaja Satoselle erinomaisesta lakialoitteesta, jonka toisena allekirjoittajana sain olla. Hyvin tiiviisti tähän samaan pakettiin teimme edustaja Satosen kanssa yhteistyötä. Toinen lähestymiskulma oli tämä lakialoite, jonka edustaja tässä juuri esitteli, ja toinen näkökulma liittyy esimerkiksi korkoihin, talousosaamiseen ja muihin tämänkaltaisiin asioihin. Nämä asiat on laajasti tuotu esille toimenpideoitteen, jonka olen jättänyt samassa yhteydessä kuin tämä lakialoite on jätetty.

Puhemies! Pikavippieläisyyden perustuu liian usein heikossa asemassa olevan tilanteen hyväksikäyttöön. Maksuhäiriömerkintöjen ja ulosottovelkojen voimakas kasvu alkoi yhtä aikaa ensimmäisten pikavippejä tarjoavien yritysten aloitettua toimintansa vuonna 2005. Valtioneuvoston vuonna 2020 tilaamassa selvityksessä tutkittiin maksuhäiriömerkintöjen ja ulosottovelkojen kehitystä. Ne kasaantuvat työttömille, peli- ja päihdeongelmallisille sekä matalammin koulutetuille. Taloudellisen lukutaidon puutteiden on todettu olevan yhteydessä maksuhäiriömerkintöjen yleistymiseen. Pikavippejä markkinoidaan harhaanjohtavasti helpotuksena arjen menoista selviytymiseen tai keinona tehdä hankintoja, joihin ei välttämättä olisi muuten varaa. Helposti saatavia pikavippejä on markkinoitu sosiaalisessa mediassa jopa nuorten illanviettomenojen katteeksi. Aggressiivisesti markkinoitu, läpinäkymättömästi hinnoiteltu ja todella korkeiden kulujen pikavippi voi jopa moninkertaistaa alkuperäiset kulut ja siten ongelmat.

Vuonna 2013 pikavipeille asetettiin korkokatto, jonka mukaan viitekoron ylittävä korko ei saa ylittää 50:tä prosenttia. Sittemmin korkokatto on laajennettu, ja syyskuusta 2019 alkaen kaikkien vakuudettomien luottojen enimmäiskorko rajoitettiin 20 prosenttiin. Koronapandemian aikana korkokattoa laskettiin 10 prosenttiyksikköön väliaikaisesti. Kuitenkaan saatavilla olevien tietojen perusteella maksuhäiriömerkintöjen ja ulosottovelkojen yleistymisen ei ole sääntelystä huolimatta laantunut toivotulla tavalla. Maksuhäiriömerkintöjen kasvun vuoksi myös korkosääntelyn jatkoa tulee harkita markkinointikiellon ohella, jota edustaja Satonen lakialoitteessaan esittää. Uuden pysyvän sääntelyn tulee perustua aiemman lainsäädännön vaikutusten systemaattiseen analyysiin. 20 prosentin laaja korkokatto ehti olla voimassa kahdeksan kuukautta ennen väliaikaista muutosta.

Puhemies! Vakuudettomien kulutusluottojen markkinoiden toiminta on usein hajaantunut. Siinä, missä perinteisessä pankkitoiminnassa luoton markkinointi, luoton myöntäminen, asiakassuhde ja mahdollinen perintätoiminta keskittyvät pitkälti samaan yritykseen tai ainakin konserniin, on pikaluottomarkkinoilla tilanne erilainen. Lainan markkinoija voi olla eri yhtiö kuin luoton myöntäjä ja perijä. Se puolestaan johtaa siihen, että asiakkaan todellisen maksukyvyyn arviointi ei ole yhdenkään toimijan todellisen mielenkiinnon kohde. Vakuudettomien kulutusluottojen markkinoiden puutteet sekä vääristyneet kannustimet tulee siksi arvioida.

Taloudellinen lukutaito on vahvasti yhteydessä maksukyvyttömyyteen ja siihen ajautumiseen. Tämä perusteleekin talousopetuksessa tarjottavan kasvatuksen ja koulutuksen vahvistamista. Myös sosiaalista luototusta tulee kehittää yhtenä keinona päästä irti kasaantuvista pikavipeistä. Sosiaalisen luototuksen tulee olla tiiviisti kytkettynä henkilökohtaiseen velkaneuvontaan, ja sen yhteydessä on tarjottava tarpeellisia sosiaalihuollon palveluita.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 11/2022 vp

Arvoisa puhemies! On siis kiirehdittävä pikavippimarkkinoiden sopimusehtojen rajoittamista ja ryhdyttävä valmistelevaan tarpeellista lainsäädäntöä saalistavan pikavippitoiminnan ja ylivelkaantumisen ehkäisemiseksi. — Kiitos.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Mäkelä, olkaa hyvä.

18.42 **Jani Mäkelä ps:** Arvoisa puhemies! Asia ja aihepiiri ovat sinänsä hyviä ja kannatettavia. Pikavippien yhteys ylivelkaantumiseen on aivan selvä, ja ne liittyvät myös peliongelmiin sen kohtalonyhteyden kautta, että kun on peliautomaatilla ja häviää kaikki rahansa, niin pystyy periaatteessa ottamaan pikavipin kännykällä pankkitilille ja siirtämään rahat sinne peliautomaattiin suoralla yhteydellä, ja se jos mikä on omiaan lisäämään ylivelkaantumista. Tällaiset epäkohdat pitäisi ehdottomasti purkaa.

Kuitenkin tähän nimenomaiseen lakialoitteeseen ja sen sisältöön tästä mainonnasta ja sen kieltämisestä liittyy mielestäni joitakin epäilyksiä. Nythän on niin, että kyllähän pankitkin markkinoivat näitä kulutusluottoja, ja niiden kulutusluottojen todelliset korot ovat hyvin lähellä tätä pikavippien koronan aikaista korkokattoa eli 10:tä prosenttia ihan normaaleissa pankeissa, puhutaan S-Pankin luotoista ja luottokorttiluotoista. Todelliset vuosikorot kyllä menevät kuluttajansuojalain mukaan laskettuna aivan niihin lukemiin. Eli onko tässä kuitenkin liian laaja määritelmä siitä, että Finanssivalvonta saisi avoimemman valtakirjan määrittää, mikä on tällainen kulutusluotto, mitä ei saisi markkinoida? Vai olisiko kuitenkin niin, että lain pykälissä pitäisi ottaa tarkemmin kantaa niihin kriteereihin, mitkä tällaisen lainan, korkeariskisen lainan, määritelmät täyttävät?

Ylipäänsä ehkä olisi parempi sen sijaan, että käydään rajoittamaan jonkun markkinointia, yksiselitteisesti kieltää sellaiset asiat, jotka ovat liian vahingollisia, ja asettaa vaatimukset kaikille lainoille asiakkaan maksukyvyyn arvioimisesta. En pysty näkemään sellaista yhteiskunnallista intressiä, miksi lainayhtiöiden pitäisi pystyä antamaan maksukyvyttömillä asiakkaille lainaa, miksi yhteiskunnan ylipäänsä pitäisi sallia sellainen toiminta. Eli estettäisiin tällainen epäilyttävä ja lainvastainen — tai ei nyt lainvastainen tällä hetkellä mutta toivetilassa lainvastainen — toiminta jo ennalta eikä vain puututtaisi sen markkinointiin.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Reijonen poissa. — Edustaja Kaunisto, olkaa hyvä.

18.44 **Ville Kaunisto kok:** Arvoisa herra puhemies! Haluan kiittää niin edustaja Satosen kuin edustaja Kiurunkin sitkeää työtä ylivelkaantumisen estämiseksi. Se on erittäin arvokasta. Maksumerkintöjen ja ulosotossa olevien määrä on jyrkässä kasvussa, kuten edustaja Satonen tässä nosti. Lakialoitteessa todetaan, että korkeariskiset kulutusluotot ja niiden yleistymisen on yksi merkittävä syy tähän ongelmaan. Yksinkertaista ratkaisua ei luonnollisesti ole, eikä helppoa sellaista, mutta jos pystytään toteamaan, että tämä mainostamisen kieltäminen auttaa asiassa, niin mielestäni tämä lakialoite on erittäin selvitettävän arvoisen.

Seuraukset ihmisten ylivelkaumisesta ja sen pahentumisesta pikavipeillä — kuten edustaja Satonen kuvaili, se ketju on aika suoraviivaisen dramaattinen — haastavat koko yhteiskuntaa. Siinä vaiheessa, kun ihminen menettää uskonsa tulevaisuuteen, me olemme jo hyvin haastavassa tilanteessa. Lopulta tämä yksittäisen ihmisen tuska muuttuu kyllä koko yhteiskunnan tuskaksi.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 11/2022 vp

Koska en nimeäni tuosta lakialoitteen alta löytänyt, haluan tällä omalla puheellani osoittaa, että edustaja Satonen on kyllä aivan jyvällä tässä asiassa, mitä hän yrittää edistää tällä lakialoitteella. [Arto Satonen: Kiitos!]

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja al-Tae poissa, edustaja Mäkynen poissa, edustaja Talvitie poissa. — Edustaja Autto, olkaa hyvä.

18.46 Heikki Autto kok: Arvoisa herra puhemies! Tässä edustaja Satonen ja edustaja Kiuru ovat tehneet erittäin hyvää työtä sekä lakialoitteen että toimenpideoitteen osalta. Suomalaisen yhteiskunnan perusluonteeseen kuuluu se, että kaveria ei jätetä, ja tässä mielessä tällainen lainsäädäntö, jolla suojelemme yhteiskunnan kaikkein haavoittuvimmassa asemassa olevia myös tällaisilta taloudellisilta ansoilta, on ehdottoman perusteltua ja kuuluu aivan olennaisena osana suomalaisen yhteiskunnan perusluonteeseen.

On todella valitettavaa, että tämä vippaamiskulttuuri viime vuosikymmeninä on päässyt repsahtamaan niin, että näitä huomattaviakin kulutusluotoista johtuvia maksuhäiriöitä ja taloudellisia vaikeuksia, jotka ovat johtaneet moniin inhimillisiin tragedioihin, on päässyt tässä mittakaavassa maahamme muodostumaan. On todella tärkeää, että meillä on edustaja Satosen ja edustaja Kiurun kaltaisia fiksua edustajia, jotka haluavat näihin epäkohtiin puuttua. Tuen lämpimästi näitä aloitteita.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Kopra, olkaa hyvä.

18.47 Jukka Kopra kok: Arvoisa herra puhemies! Kun pienellä matemaattisella harjoituksella laskee näiden pikavippitarjousten kulut ja korot ja jaksottaa ne esimerkiksi muutamalle vuodelle, voi todeta, että näitten pikavippien lainaehdot ovat täysin kohtuuttomia ja niiden hinta on sellainen, että kukaan ei vapaaehtoisesti täysissä järjissä sellaisia sopimuksia tekisi eikä tällaisia pikavippejä ottaisi, paitsi henkilöt, joilla ei ole niiden suhteen arvostelukykä tai jotka ovat niin epätoivoisessa tilanteessa, että kerta kaikkiaan mikään muu ei auta, tai sitten henkilöt, jotka ovat esimerkiksi päissään tai muuta vastaavaa yöllä.

Näin ollen tämä pikavippitoiminta minun mielestäni on täysin koronkiskontaa ja sinänsä tuomittavaa jo sellaisenaan, ja sen takia kaikki keinot, joilla voidaan hillitä tätä, että tällä tavoin käytetään hädänalaisia ja arvostelukyvottomia ihmisiä hyväksi oman voiton tavoittelemiseksi, ovat kannatettavia.

Näin ollen kiitän edustaja Satosta ja edustaja Kiurua näistä esityksistä ja toivon, että eduskuntakäsittelyssä näihin suhtaudutaan suopeasti ja aloitteessa ja toimenpideoitteen esitetyt toimet toteutetaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Junnila, olkaa hyvä.

18.48 Vilhelm Junnila ps: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Satonen tämän viime perjantaina kerkesi jättämään juuri ennen kuin siihen ehdin laittaa nimeäni, joten tulkoon nyt tässä todettua, että myös minä kannatan tätä aloitetta.

Tässä edustaja Mäkelä viittasi aiemmin myös muiden rahoituslaitosten toimintaan kuin näiden varsinaisia pikavippejä pyörittävien firmojen, ja tuossa esittelypuheessaan edustaja Satonen puhui heräteostoksista, ja tilannehan on se, että jos menee vaikka mihin tahansa kivijalkakauppaan, ainakin näiden suurempien tavaratalojen osalta, niin siellähän myös

Pöytäkirjan asiakohta PTK 11/2022 vp

pankit ja muut vastaavat rahoituslaitokset tarjoavat aivan pikavipinomaisia lainoja lähes samoilla ehdoilla kuin nämä, mistä tässä asiassa suoraan puhutaan.

Eli toivon, että tässä jatkovalmistelussa otetaan huomioon myös se, että kaupat itse käyttävät myös rahoituslaitoksia aivan vastaavanlaisin ehdoin kuin nämä, jotka pikavippejä tarjoavat verkossa tai televisiossa ja muualla, missä he paljon mainostavat. Se mielestäni ainakin lisää heräteostoksen mahdollisuutta ja näihin osallistumista, kun suuremmat tavarat talot aivan selkeästi myös ovat tähän lähteneet, ja aika kovilla koroilla. Joissakin tapauksissa todellinen vuosikorko on vielä huomattavasti lain sallimaa suurempi, jos huomioitaisiin nämä kaikenlaiset aloitusmaksut, perustamiskulut ja niin edelleen ja muut vastaavat maksut, mitä tähän tulee. Eli tässä edustaja Satonen on aivan oikeilla jäljillä ja puuttuu selkeään epäkohtaan.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Hoskonen, olkaa hyvä.

18.50 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Satoselle esitän lämpimät kiitokset erinomaisen hyvistä aloitteista. On aivan käsittämätön tilanne Suomessa, että edelleen täällä voidaan markkinoida semmoisia pikavippejä, näitä äkkiä myönnettäviä lainoja, joille ei ole mitään vakuuksia. Erikoisesti kiinnittäisin huomiota siihen, että lähes, en sano, että aina, mutta melkein poikkeuksetta nämä pikavipin ottajat ovat lainanottohetkellä jopa oikeustoimikelvottomassa kunnossa tai sitten ovat semmoisessa tilanteessa, että voidaan katsoa, että heidän asemansa ei ole oikeudenmukainen. He eivät ole oikeassa tilanteessa tekemään järkeviä ratkaisuja siitä, otetaanko velkaa vai eikö oteta.

On se kumma, että tästä asiasta on tässä talossa puhuttu hyvin hyvin pitkään, mutta vielä ei ole saatu lakia voimaan. En ymmärrä, kenen oikeutta se loukkaa, jos tämä tällainen kielletään. Aivan kuten edustaja Satonen esittelypuheenvuorossaan mainitsi, niin tämä pitää saada kuntoon. Hän mainitsi erinomaisessa puheenvuorossaan sen esimerkin, millä tämä homma hoidetaan. Näin tulisi toimia, enkä pidä sitä markkinataloutta rajoittavana esimerkkinä, jos tämä laki toteutuu, koska juttuhan on myös niin, että kysymyshän on myös hädänalaisen tilan hyväksikäytöstä. Joku markkinoija pystyy käyttämään ihmistä hyväkseen tilanteessa, jossa hän ei ole oikeasti hyvässä kunnossa tai sanotaanko, että hän ei ole siinä kunnossa, että pystyisi järkeviä päätöksiä tekemään. Aivan kuten jos ihminen menee pankkiin lainaa hakemaan, vaikka nyt autolainaa, niin aivan varmasti pankinjohtaja katsoo, onko tämä kaveri kelvollinen saamaan sen lainan, pystyykö sen maksamaan ja onko hän sillä lainanottohetkellä oikeustoimikelpoisessa kunnossa. Samaan menettelyyn pitää tässä päästä.

Toivon hartaasti, että vihdoinkin ja viimein tämä tärkeä asia saataisiin pois päiväjärjestyksestä eli laki hyväksyttyä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Satonen, olkaa hyvä.

18.52 Arto Satonen kok: Arvoisa puhemies! Kiitokset kaikille puheenvuoron käyttäneille ja tätä aloitetta tukeneille. Nimenomaan siitähän tässä on kyse — kuten edustaja Hoskonen tuossa hyvin sanoi ja edustaja Kiuru jo aikaisemmin — että ei olisi niin helppoa käyttää ihmisten hädänalaista tilannetta hyväksi kuin tällä hetkellä tässä systeemissä on.

Korostan myös sitä, kun en tuossa alkupuheenvuorossani sitä huomannut mainita, että tämä markkinointikielto on yksi osa tätä asiaa, mutta myös ne asiat, jotka edustaja Kiuru

Pöytäkirjan asiakohta PTK 11/2022 vp

omassa puheenvuorossaan esitteli, eli korkosäännöstelyn pysyvä tiukentaminen ja sosiaalisen luototuksen kehittäminen, koska on tietysti myös sellaisia tilanteita, joissa ihmiset tarvitsevat tällaista lyhytaikaista lainoitusta. Tästä sosiaalisesta luototuksesta kannattaisi selvittää esimerkiksi myös Kelan mahdollisuus antaa sitä, koska Kelan organisaatio on ympäri maata ja silloin se olisi tasapuolinen järjestelmä. Nythän kunnilla on mahdollisuus antaa sosiaalista luototusta, ehkä jatkossa myöskin näillä hyvinvointialueilla, mutta ne ovat olleet varsin pieniä toimia, varsin vähän sitä on käytetty ja vain harvoissa kunnissa se on ollut mahdollista. Sellaisen sosiaalisen luototuksen luominen tähän rinnalle on varmasti tarpeellista, jotta me päästään eroon niistä peloista, että jos ei näitä pikavippejä ollenkaan olisi, niin tämä muuttuisi sitten harmaan talouden toiminnaksi — ja sitä ei tietysti myöskään haluta. Tässä on monta asiaa, jotka pitää samaan aikaan ratkaista, jotta tämä ongelma tulee hoidettua.

Mutta ihan kiistämätön tosiasia, jonka edustaja Kiuru täällä omassa puheenvuorossaan myös mainitsi, on se, että tämä nykyinen järjestelmä, tämä pikavippien näin helppo saatavuus ja niistä seuraavat korot, järjestelykulut, perintäkulut ja muut ajavat ihmisiä ahdistukseen, ajavat ihmisiä maksukyvyttömyksi, sellaisia, jotka eivät muuten sinne ajautuisi, ja se on myös huomattava yhteiskunnallinen ongelma paitsi näiden henkilöiden itsensä kannalta ja heidän läheistensä kannalta myös koko yhteiskunnan kannalta. On aikamoinen kynnyks esimerkiksi työllistyä sen jälkeen, kun ollaan maksukyvyttömiä ja ulosottovelkoja on paljon. Siinä työnteon kannustimet ovat kyllä sitten todella heikkoja, vaikka sitä ulosoton suojaosaa vähän nostettaisiinkin. Ja kaikkia muita vaikeuksia tulee tietysti elämässä paljon, jos on luottohäiriömerkintä päällä. Viime kädessä sitten se jää myöskin yhteisesti kannettavaksi, eli on äärimmäisen tärkeää koko yhteiskunnan kannalta, että tämä prosessi saadaan nyt katkaistua.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Edustaja Savio, olkaa hyvä.

18.56 Sami Savio ps: Arvoisa puhemies! Käsittelyssä on siis lakialoite kuluttajille liian korkeariskisten pikavippien markkinoinnin kieltämisestä, ja tämän aloitteen mukaan Finanssivalvonta olisi se taho, joka arvioisi mainittujen luottojen riskisyyttä.

Tällä aloitteella tähdätään ehdottomasti erittäin hyvään tarkoitukseen, eli suomalaisten velkaantumisen hillitsemiseen. Monissa tapauksissa korkeakorkoisia pikavippejä otetaan hetken mielijohteesta tai vaikeassa taloustilanteessa ja toisinaan niiden maksaminen hoidetaan uudella korkeakorkoisella luotolla ja niin edelleen, jolloin velkaantumiskierre vain syvenee, ja tähän kehitykseen tulee ehdottomasti puuttua.

Tämä lakialoite on hyvä ja kannatettava, mutta kuten täällä edellä aiemmassa puheenvuorossa todettiin — taisi olla edustaja Mäkelä, joka sen sanoi — olisi hyvä, että nämä mainostamiskiekkien kriteerit määriteltäisiin tarkemmin lain tasolla. Perustan itse tämän vastaavan näkemyksen siihen, että Finanssivalvontaa kohtaan on esitetty julkisuudessa perusteltua kritiikkiä muun muassa pörssiyritysten tiedotuksen valvontaan liittyvissä kysymyksissä, ja Finanssivalvonnalla onkin mielestäni huomattavan paljon parantamisen varaa jo nykyisessä toiminnassaan.

Arvoisa puhemies! Yhtä kaikki edustaja Kiuru otti puheenvuorossaan esille myös taloudellisen lukutaidon merkityksen, ja tästä asiasta on helppo olla samaa mieltä. Katson, että taloustaitojen opetusta on lisättävä kouluissa ja oppilaitoksissa ja miksei muutoinkin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 11/2022 vp

suomalaisten ylivelkaantumisen estämiseksi ja muutoinkin suomalaisten varallisuuden kasvattamiseksi.

Totean lopuksi, että toivon tosiaan tälle aloitteelle menestystä.

Ensimmäinen varapuhemies Antti Rinne: Kiitoksia. — Ja edustaja Kiuru, Pauli, olkaa hyvä.

18.58 Pauli Kiuru kok: Arvoisa herra puhemies! Kiitos hyvästä keskustelusta ja palautteesta. Pikavippiyritysten itsesääntely ei toimi, ilmeisesti sitä ei oikein olekaan. Otan tähän nyt muutaman esimerkin tästä markkinoinnista.

Tilitoimistoyrittäjä otti tässä yhteyttä, kun kuuli näistä meidän aloitteistamme, ja kertoi, että hänen asiakkaansa, joka oli myös yrittäjä, kysyi vielä varmuuden vuoksi tältä käyttämältään tilitoimistoyrittäjältä, että onko nyt ok, että hän ottaa tähän kassavirtaongelmaan tällaisen lainan niin sanotulta pikavippipankilta, ja perusteli sitä sillä, että kassavirta on negatiivinen, jotain täytyy tehdä, ja sanoi, että tässä tarjotaan tätä lainaa 2 prosentin korolla, että eihän tässä nyt pitäisi olla mitään ongelmaa. Tilitoimistoyrittäjä kävi ehdot ja myös ne pienellä prantätyt ehdot lävitse tarkkaan ja totesi, että se ongelma on siinä, että se 2 prosentin korko on kuukausikorko. Näin ihmisiä huijataan. [Naurua]

Toinen yhteydenotto koski sitä, että nyt kun oli korona-aikana tämä 10 prosentin katto, niin sitä korkosääntelyä pyrittiin kiertämään niin, että tarjottiin sitä muutaman sadan euron lainaa sillä tavalla, että kun maksat 60—70 euroa lisää, käsittelemme tämän lainahakemuksesi nopeutetussa järjestyksessä, että saat sen rahan nopeammin tilille. No, joka tapauksessa se olisi sieltä ilmeisesti muutamassa tunnissa tullut, mutta tämä kertoo siitä arvopohjasta, jolla tätä toimintaa pyöritetään.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin talousvaliokuntaan.